Зберагчы і Павялічыць

ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

Дзедзіч

№2 (80) • ЛЮТЫ 2013

Увага!

Спадзяемся, вакацыі ў чытачоў "Дзедзіча" прайшлі запамінальна! Жадаем поспехаў у новым семестры!

"ДЗЕДЗІЧ" ШУКАЕ МАЛАДЫХ АЎТАРАЎ

АРР «Дзедзіч» запрашае на працу маладых аўтараў для напісання артыкулаў на сайт dzedzich.org.

Адкрытая 1 вакансія для асвятлення культурных падзей у Берасці (канцэрты, імпрэзы, шоў, кіно, выставы).

ДЛЯ ПРАЦЫ «ДЗЕДЗІЧ» ПРАДСТАЎЛЯЕ НАСТУПНЫЯ МАГЧЫМАСЦІ:

• няпоўны працоўны дзень: 2-3 гадзіны (час працы выбіраеш сам);
• доступ да кругласуткавага інтэрнэту ў офісе «Дзедзіча»;
• фотаапарат і відэакамеру;
• удзел у разнастайных навучальных праграмах і стажыроўках у рэдакцыях беларускіх і еўрапейскіх СМІ;
• праца ў камандзе маладых крэатыўных людзей.

Заробак: ад Br 30.000 за адзін артыкул (не менш за 10 артыкулаў у месяц).

У конкурсным адборы могуць удзельнічаць маладыя людзі, якія цікавяцца журналістыкай і адпавядаюць наступным крытэрыям:

- Месца жыхарства: г. Берасце,
- Узрост: ад 18 да 26 гадоў,
- Веданне беларускай мовы,
- Пісьменнасць,
- Вышэйшая ці няскончаная вышэйшая адукацыя (студэнт ВНУ).

Вітаецца досвед журналісцкай працы. Вітаецца (але не абавязкова) знаёмства з асноўнымі прынцыпамі інтэрнэт-журналістыкі (вядзенне блогаў, інтэрнэт-старонак і да т.п.).

Кандыдату неабходна запоўніць анкету і даслаць яе на адрас: dzedzich@dzedzich.org не пазней за 20 сакавіка 2013г.

Анкету можна знайсці на сайце **dzedzich.org** ці у суполцы ў «Укантакце» - **http://vk.com/praca_u_dzedzichy.**

Абавязковай умовай удзелу ў конкурсе з'яўляецца дасланне разам з анкетай двух Вашых асабістых (ці ў суаўтарстве) лепшых журналісцкіх матэрыялаў, выкананых за апошнія 6 месяцаў (рэпартаж, навіна, інтэрв'ю, расследаванне, нарыс, фельетон, інш.), нават калі яны не былі нідзе апублікаваныя.

dzedzich.org

У НУМАРЫ:

АДНЫМ РАДКОМ

БЕЛАРУСКУЮ МОВУ - У СПОРТ!

Актывісты грамадзянскай ініцыятывы «Справаводства па-беларуску!» напярэдадні пачатку чэмпіянату Беларусі па футболу ў вышэйшай лізе звярнуліся да дванаццаці клубаў-удзельнікаў чэмпіянату з прапановай больш шырока ўжываць беларускую мову падчас арганізацыі, правядзення і асвятлення матчаў.

Каардынатар «**Справаводства па-беларуску!**» Ігар Случак нагадвае, што падчас мінулага чэмпіянату актывісты ўжо звярталіся з падобнай ініцыятывай да клубаў і атрымалі станоўчыя водгукі. Але іх рэалізацыя была адкладзена па прычыне таго, што сезон ужо пачаўся, і ўносіць нейкія змены ў арганізацыю альбо цяжка, альбо немагчыма. *«Але некаторыя клубы далі абяцанне, што ў новым сезоне нашы прапановы ў тым ці іншым выглядзе будуць падтрыманы. Зараз мы вырашылі нагадаць футбалістам аб іх слове, спадзяюся, яны яго стрымаюць»*, – адзначыў Ігар Случак.

Сярод іншага было прапанавана наносіць на форму футбалістаў іх прозвішчы па-беларуску, на роднай мове праводзіць гукавое суправаджэнне гульняў на дамашніх стадыёнах, зрабіць беларускамоўную версію сайтаў, праводзіць прэс-канферэнцыі па-беларуску, а таксама больш шырока ўжываць беларускую мову па-за гульнёй і ў стасунках з прэсай.

Таксама ў звароце да кіраўніцтва футбольных клубаў актывісты грамадзянскай ініцыятывы нагадалі, што футбол – гэта той спорт, які прыцягвае ў Беларусі найбольшую колькасць прыхільнікаў.

Заяўнікі лічаць, што рэалізацыя іх прапаноў не прынясе затрат, але дазволіць не толькі падвысіць патрыятызм сярод беларусаў, пашырыць выкарыстанне беларускай мовы, але і падвысіць цікавасць да чэмпіянату, а гэта, ў сваю чаргу – больш прададзеных квіткоў і рэкламы – прамая выгада для клуба.

spring96.org

ЧЕГО НАМ ДЕРГАТЬСЯ!?

На то есть специальные люди, мы им за это платим. Вот они пускай и думают, как нам сделать красиво...

Еду в метро. От нечего делать рассматриваю рекламные плакаты на стенке вагона. Например, требуется маляр в некое предприятие, зарплата от 4 млн 500 тыс. рублей. Почему не написать, скажем, от 4 до 10 млн? Потому что людям в рот надо давать пустышку, чтобы не орали. А над этим плакатом висит другой, он предлагает ноутбук за 4 млн 499 тыс. рублей. Видите, на целую тысячу дешевле, чем вся зарплата маляра. Что можно купить на тысячу? Четыре коробка спичек. С чем я маляра и себя тоже поздравляю...

Зачем искать символы текущей жизни, выдумывать их? Они перед глазами, на стенках вагона метро. Допустим, нашелся такой маляр, он отработал месяц, получил свою зарплату. Тут ему предложили купить ноутбук. Он купит? Во-первых, зачем он маляру, который живет не в Швеции, а в Беларуси? Во-вторых, что более существенно, если купит, то что потом будет есть его семья? В общем, пришел я к выводу: не будет виртуальный маляр покупать ноутбук. Его нельзя считать полным идиотом. Он, скорей всего, уедет в Россию. И будет прав. Там на зарплату можно купить два ноутбука...

Звучит непатриотично. Так ведь и автор патриот не абстрактной родины, а вполне конкретного человека. Работящего, умелого Иван Иваныча. Настоящую репутацию собственной родине составляет именно он. Иван Иваныча я неплохо знаю и уважаю. Он умеет что-то делать своими руками…

* * *

У нас довольно своеобразная улица. С одной стороны стоят панельные дома производства конца 70-х — начала 80-х годов, на другой стороне такие же панельные дома, но с лучшей планировкой (кв. метров чуть больше), их начали строить в начале 90-х. Так сказать, один мир — две системы.

Иду по улице возле старого панельного дома. У подъезда в раздумье стоят бабушка и внук. Бабушка лет 60-и, внук, соответственно, лет четырех. Горестно, печально бабушка говорит:

— Ну что, Артемка, пойдем?

— Пойдем, — Артемка говорит неожиданно помужски, решительно, будто через пропасть собирается прыгать.

Меня это настолько поразило, что автоматически спрашиваю:

— Вы так говорите, будто на минное поле идете… Вам помочь?

— Да нет… Это нам надо на девятый этаж взобраться. Как-нибудь, спасибо…

В скоротечном разговоре выяснилось, что Надежде Яновне 62 года, подрабатывает сторожем в детсаду, что у нее тахикардия и артрит — очень трудно подниматься, а лифт не работает. Лифт не работает уже давно, о чем ЖЭС заблаговременно известил жильцов. Известить-то известил, однако 60 дней прошло, и еще две недели. Лифт на месте, но так же молчалив и неподвижен.

— А что ж вы, — говорю, — в ЖЭС не звонили? Взяли бы да письмо написали… Или так мучиться проще?

— Да-а, — медленно, с одышкой говорит Надежда Яновна, — у нас тут народ неграмотный живет… Куда писать, кому писать — мы не знаем. Может, отремонтируют когда-нибудь… Чего нам дергаться?

Сама того не ведая, бабушка сформулировала жизненное кредо среднего белоруса. Оно совсем простое, это кредо: чего нам дергаться? На то есть специальные люди, мы им за это платим. Вот и пускай думают, как нам сделать красиво. А мы так, мимо проходили…

Молодые от старых отличаются только тем, что уходят в интернет или уезжают куда подальше, где платят больше. Старики удаляются в простые житейские заботы и свои невеселые думы.

Паводле: sn-plus.com

КОГДА БЕЛОРУСЫ СТАНУТ ДОВЕРЯТЬ ОППОЗИЦИИ

БОЛЬШЕ, ЧЕМ ВЛАСТИ?

В ловушку недоверия угодил не только Александр Лукашенко, рейтинг которого уже полгода держится на уровне 30%, но и оппозиция. Как ей разорвать заколдованный круг?

21,3% белорусов считают, что находятся в оппозиции к нынешней власти, при этом доверяют оппозиционным партиям 20%, а не доверяют — 55,8%. Таковы данные опроса общественного мнения, проведенного в декабре 2012 года Независимым институтом социально-экономических и политических исследований (Вильнюс, Литва).

Что касается власти, то тут все понятно: две девальвации переполнили чашу терпения доверчивых и толерантных белорусов. А у оппозиции сейчас вроде бы очень удобный момент заявить о себе: кризис доверия к власти и белорусской модели, которая не может прожить без российского допинга, поблекшая харизма официального лидера. Но и оппозиционные лидеры не могут никак вскочить в «окно возможностей».

ЭКСПЕРТ: ОППОЗИЦИЯ ВОЮЕТ МЕЖДУ СОБОЙ С БОЛЬШЕЙ СТРАСТЬЮ, ЧЕМ ПРОТИВ РЕЖИМА

— Много лет официальная пропаганда оплевывает и дискредитирует оппозицию, делая из нее пугало, и это в какой-то степени действует. Но если бы оппозиция была консолидирована и показывала бы хотя бы локальные успехи, отношение к ней было бы иным, — убежден политолог Александр Класковский. *— Между тем, электорат уже 18 лет видит шлейф поражений и просто патологическую неспособность договариваться.*

Аналитик называет фатальным для оппозиции 2010 год, когда после президентских выборов народ поверил и вышел на Площадь, а оказалось, «что Площадь — безголовая». По мнению Александра Класковского, и через два года оппозиция никаких уроков для себя не извлекла: во время парламентских выборов она раскололась на сторонников и противников бойкота, воюя между собой с большей страстью, чем против режима.

— Опять раскол, опять слышны голоса, что стратегия единого кандидата отдает нафталином, и нечего нам ее подсовывать. Опять могут пойти на выборы «рассыпанным строем», как в 2010 году, — прогнозирует политолог.

ДОВЕРИЕ ИСЧЕЗЛО ВМЕСТЕ С ДЕМОКРАТИЕЙ?

Уровень доверия к оппозиции в 20% политический обозреватель еженедельника «Белорусы и рынок» Павлюк Быковский называет декларацией опрошенными того, что они не поддерживают режим. Но если смотреть, как они высказывают доверие тому или иному оппозиционному политику, то уровень намного ниже.

По данным опроса, рейтинги лидеров оппозиции колеблются от 4,8% у Андрея Санникова и 4,6% у Владимира Некляева до 1,1% у Николая Статкевича и 0,9% у Анатолия Лебедько.

— Уровень порядка 5-6% — это больше, чем статистическая погрешность, но не более того, — считает Павлюк Быковский. *— И даже бывшие кандидаты в президенты здесь не являются исключением. Поскольку в Беларуси нет публичной политики, людям трудно примерить на конкретные фигуры ту политическую волю, которую они хотели бы выразить. С другой стороны, политики не имеют возможности артикулировать интересы той или иной группы населения, поскольку в Беларусь после 1996 года отсутствует возможность через органы представительной власти влиять на принятие важных государственных решений.*

Вывод эксперта: из-за отсутствия демократии к демократическим политикам в Беларуси не очень высокое доверие.

ЗАКОЛДОВАННЫЙ КРУГ

Насколько сами оппозиционные политики в состоянии изменить ту ситуацию, в которой они оказались?

— Скорее, можно говорить, что есть периоды, когда власть теряет доверие. И этим могли бы воспользоваться представители оппозиции, — считает Павлюк Быковский.

Двойная девальвация рубля, заметные проявления кризиса в 2011 году не привели к приобретению оппозицией новых сторонников.

— Это свидетельствует о том, что оппозиция не дорабатывает, — отмечает эксперт. *— С другой стороны, вполне логично, что те политики и партии, которые есть в Беларуси, стараются не переходить грань, чтобы не попасть под полный запрет. Яркое проявление позиции, которое во время кризиса расшатывало бы лодку, возможно, поспособствовало бы приобретению большего доверия. Но этого нет и, наверное, в ближайшей перспективе не предвидится.*

В авторитарной стране не может быть сильной оппозиции, пока не наступает кризис, но в Беларуси ситуация такова, что даже если наступит время «Ч», вряд ли оппозиция будет готова выйти из спячки, что мы видели в 2011 году во время кризиса, считает Александр Класковский.

— Должно произойти чудо, чтобы недоговороспособные оппозиционные лидеры и силы с пораженческим шлейфом смогли выпрыгнуть из этого заколдованного круга, — резюмирует политолог.

zautra.by

АДНЫМ РАДКОМ

КУДЫ ІДУЦЬ ГРОШЫ З МЯСЦОВАГА БЮДЖЭТУ?

У Берасцейскі гарвыканкам і гарсавет дэпутатаў 1 лютага накіраваны зварот ад мясцовых жыхароў з просьбай прадаставіць рашэнне ўладаў, якім быў зацверджаны бюджэт Берасця на 2013 год.

Як паведаміў адзін з ініцыятараў звароту Ігар Маслоўскі, у гэтым лісце звяртаецца ўвага на тое, што рашэнні мясцовых органаў улады аб бюджэце, якія адносяцца да агульнадаступнай інфармацыі, насельніцтва можа атрымаць толькі праз платныя прававыя рэсурсы накшталт "Эталон" і "Кансультант-плюс".

Аўтары звароту падкрэсліваюць, што прадастаўленне такой інфармацыі падаткаплацельшчыкам за іх жа грошы супярэчыць задачам дзяржавы, зацікаўленай у веданні грамадзянамі сваіх законаў. Існуючая сістэма таксама істотна абцяжарвае доступ грамадзянам да такіх прававых актаў, што не спрые іх безумоўнаму выкананню.

Аўтары звароту прапануюць не толькі змяшчаць падобныя мясцовыя нарматыўныя акты на сайце Берасцейскага гарвыканкама, але і там жа даводзіць да жыхароў праекты бюджэту і ладзіць іх грамадскае абмеркаванне. Таксама выказана просьба размяшчаць справаздачу аб выкананні бюджэту за мінулы год.

spring96.org

АКЦЫЯ Ў АБАРОНУ БЯЗДОМНЫХ ЖЫВЁЛАЎ

У Берасці прайшла акцыя ў абарону правоў бяздомных жывёл. Толькі разам мы зможам паспрыяць таму, каб свет стаў дабрэй.

Сістэматычна мы сутыкаемся з варварскімі і жорсткімі выпадкамі забойстваў жывёл работнікамі камунальных служб. Гэта канчаткова падштурхнула на рашучыя дзеянні грамадскага супрацьстаяння гэтаму беззаконню.

У Беларусі няма закона аб абароне жывёл, няма дзяржаўных праграм па стэрылізацыі і кастрацыі бяздомных жывёл, іх вяртанні ў асяроддзе пражывання, няма прытулкаў для іх, няма праграм па падтрымцы апякунства над бяздомнымі жывёламі, няма дзяржаўнага кантролю над размнажэннем.

Ініцыятары акцыі прапанавалі берасцейцам выйсці ва двор і пакарміць бяздомных жывёл, загадзя пазначыўшы сябе зялёнай стужкай і паклаўшы ежу ў жоўты посуд. Гэта нязначныя і, здавалася б, не важныя крокі, але любы шлях пачынаецца з такога першага кроку.

Мільва

МИФЫ О ПЕШИХ ПОГРАНПЕРЕХОДАХ

Портал о Средней Европе porteuropa.eu опубликовал статью, тема которой близка и затрагивает интересы тысяч брестчан. Речь идёт о пешеходных пограничных переходах, отсутствие которых, оказывается, создаёт проблемы не только на польско-белорусском пограничье, но и у наших южных соседей – украинцев. "Дзедзіч" перевёл публикацию и публикует её с разрешения авторов.

На польской восточной границе функционируют только два пограничных перехода, которые можно пересекать пешком. Противниками пешего движения через границу являются чиновники большинства учреждений, которые решают вопрос о пограничном движении. Они много лет блокируют свободный переход через границу пешеходов и велосипедистов. Для обоснования своей деятельности чиновники представляют аргументы, которые являются просто мифами, не имеющими подтверждения в реальности, – и эти мифы мы здесь мы развенчаем.

ПЕРВЫЙ МИФ

Это внешняя граница ЕС, потому мы не можем допустить пешего движения. Евросоюз запрещает.

Неправда. Доказательством, что пешее движение на внешней границе ЕС может функционировать без проблем, является давняя польско-немецкая граница или австрийско-словацкая (в 1990-2004 годах это была внешняя граница ЕС), или нынешняя (в 2012 г.) граница ЕС с Хорватией или Сербией. На этих границах возможность пересечения границы пешком была и является очевидностью и никоим образом это не сказывается на безопасности ЕС.

Границу можно переходить пешком также на украинско-словацкой или белорусско-литовской границе. Только Польша выделяется из этого ряда – другие страны (Венгрия, Литва, Словакия, в прошлом Германия, Австрия) никоим образом не ограничивали и не ограничивают пешего движения на своих границах, которые были или являются внешними границами ЕС.

Европейский союз требует всего лишь, чтобы пешее движение было отделено от автомобильного движения. Не обязательно должен быть отдельный коридор, такой как в Medyce, – достаточно что бы пешеходы шли по тротуару вдоль по улице, а их движение было чётко обозначено соответствующими знаками.

ЕС не только не запрещает, но прямо поощряет развитие пешего и велосипедного движения, а также ограничение автомобильного движения. Это выражается во всевозможных программных документах и директивах ЕС, в которых говорится о приоритете экологических способов передвижения и ограничении чрезмерной механизации. Учитывая важность охраны окружающей среды, это относится ко всем местам, где возможно ограничение автомобильного движения, давая приоритет пешеходам и велосипедистам. Принимая во внимание, что не пешеходы должны на границах дискриминироваться, а наоборот: в первую очередь во время постройки новых переходов приоритет должен отдаваться пешеходам и велосипедистам, а лишь потом инфраструктуре для автотранспорта.

МИФ ВТОРОЙ

Пограничными переходами для пешеходов пользуются только мелкие контрабандисты. Мы не хотим открывать пешеходные приграничные переходы, потому что таким образом мы только увеличим масштаб контрабанды.

И да, и нет. Правдой является, что в Медыче значительную часть пользователей пешего коридора представляют так называемые "муравьи", но возникает это исключительно из попустительства польских властей по отношению к контрабандистам. Портал "Порт Европа" много раз посылал польским учреждениям, ответственным за пограничное движение, комплексные концепции решений, которые практически исключили бы мелкую контрабанду (с ними можно познакомиться по адресу porteuropa.eu),однако каждый раз они игнорировались.

Ряд представителей местных властей прикрывают глаза на мелкую контрабанду, трактуя это как один из способов разгрузки социальных проблем на восточной границе. Мы имеем иные соображения по поводу профессиональной активизации жителей пограничной зоны. Использование границы как легального, открытого и дружелюбного пространства, например для трансграничного агротуризма, легальной пограничной торговли, однако политики не хотят принимать эти предложения во внимание.

Искусственное замедление оформления, ограничение возможности пересечения границы, срыв строительства новых пограничных переходов, в том числе пешеходных и велосипедных – это деятельность пограничной, таможенной службы и учреждений по борьбе с контрабандой. Такое поведение абсурдно и недопустимо в демократической стране. Существуют способы по борьбе с контрабандой, нужно только заняться этой проблемой, вместо того чтобы прятать голову в песок и делать вид, что все в порядке.

Проверить багаж пешего туриста (или даже лица, которое очевидно является контрабандистом и пересекает границу пешком) намного проще, чем проконтролировать туриста/контрабандиста, который едет поездом, автобусом или автомобилем. Лица, которые пересекают границу с помощью транспорта, имеют с собой большой багаж, в котором легче укрыть контрабандный товар. Кроме того контрабанду можно спрятать в разных тайниках в автомобиле, поезде или автобусе – в случае пешеходов и велосипедистов эта проблема отпадает, и таможенный досмотр более легок.

ТРЕТИЙ МИФ

Пешими пограничными переходами пользуются только местные жители пограничной зоны.

Неправда. Пеший пограничный переход в Медыче – это самый простой способ пересечения границы, которым пользуются также путешественники из Кракова, Варшавы, Гданьска, Вроцлава или Щетина, отправляющиеся во Львов, Киев или в Крым. Путешественники (среди них участники конференций, бизнесмены, ученые) едут поездом к Перемышлю, потом автобусом к Медыче, границу переходят пешком и на другой стороне границы садятся на маршрутку во Львов. Потом во Львове пересаживаются, например на поезд в Киев или Крым.

Такой способ путешествия общеизвестен всем, кто регулярно путешествует на Украину, рекомендован он и на интернет-форумах, потому что просто, быстро и дешево. Это объясняется тем, что пересечение границы пешком в Медыче (в направлении из Польши на Украину) занимает буквально 10-15 минут, тогда как автобус проводит на границе около 2-3 часов, а автомобиль – даже 5 часов и больше.

Также это быстрая и самая дешевая форма путешествия, которой пользуются например студенты или люди с низкими доходах, которые живут далеко от границы (напр., путешествующий из Братиславы до Киева или из Минска до Вильнюса). Аналогично ситуация была на польско-словацкой границе перед ликвидацией пограничного контроля. Жители Кракова, желая доехать например к Попраду или Кошицам, ехали автобусом к Закопане, оттуда автобусом к Лысой Поляне, границу переходили пешком и на другой стороне садились в автобус к Попраду и оттуда ехали дальше. В этом случае возможностью пересечения границы пешком пользовались прежде всего туристы издалека, а не местные жители.

ЧЕТВЕРТЫЙ МИФ

На открытие пешеходных переходов пограничники не имеют денег.

Абсурд. Что дешевле: строительство малого, туристического пограничного перехода для пешеходов и велосипедистов, где де-факто достаточно маленькой будки для пограничников и таможенников, или громадного терминала для автомобилей, автобусов и грузовиков, вместе с подъездными путями?

Пеше-велосипедные пограничные переходы можно строить даже там, где нет подъездных путей. Достаточно полевой дороги или горной тропы в Бещадах. Речь идёт о том, чтобы развивать активный (пеший, велосипедный) туризм и таким образом оживлять по-хозяйски малоимущий, но ценный туристический ре-

Пачатак. Працяг на с. 5

СТУДЭНТЫ МОГУЦЬ ЗНЯЦЬ РЭКТАРА

ПА СЛОВАХ МІНІСТРА АДУКАЦЫІ

Міністр адукацыі Сяргей Маскевіч усё яшчэ спадзяецца зрабіць нацыянальную сістэму адукацыі часткаю агульнаеўрапейскай прасторы. Аднак рэфармаваць сістэму дзеля гэтага, як таго патрабуюць у Еўропе, не збіраецца.

Пасля правалу мінулагодняй спробы Беларусі ўвайсці ў Балонскі працэс беларускія чыноўнікі амаль перасталі прыгадваць аб жаданні далучыцца да агульнаеўрапейскай прасторы вышэйшай адукацыі. Іхняя ўвага ўсё болей пераключаецца на ўсход, адкуль прыязджаюць тысячы замежных студэнтаў з немалымі грашыма (22 млн. даляраў зарабілі беларускія ўніверсітэты на замежніках за апошні год — на гэтыя грошы можна было бясплатна вывучыць усіх студэнтаў БДУІР).

У выніку, беларускія студэнты страчваюць магчымасці навучання ва ўніверсітэтах ЕС, а найбольш папулярным накірункам, куды выязджаюць беларускія навучэнцы, становяцца Расея, Кітай і Украіна.

У Балонскі працэс Беларусь беспрэцэндэнтым рашэннем 47 краін Балонскага пагаднення ў траўні 2012 году ўзяць адмовіліся з-за адсутнасці ў нашай краіне акадэмічнай свабоды, інстытуцыйнай аўтаноміі, студэнцкага ўдзелу ў кіраванні вышэйшай адукацыяй і парушэнняў правоў студэнтаў. Аднак міністр адукацыі лічыць, што ў нашай краіне са свабодамі праблем няма, а студэнты за дзень могуць адправіць у адстаўку рэктара:

У Беларусі «студэнты праз органы самакіравання вельмі сур'ёзна ўплываюць і могуць яшчэ больш уплываць на палітыку ВНУ. Калі яны захочуць, за дзень здымуць рэктара», — заявіў міністр Маскевіч на калегіі Міністэрства адукацыі.

Як пішуць naviny.by, міністр лічыць, што іншыя складаючыя акадэмічных свабодаў, напрыклад, выбарнасць рэктараў, ніякім чынам з Балонскім працэсам не звязаныя.

Таму пра рэформу адукацыі, якая б прынесла свабоду ўніверсітэтам, марыць не варта. Затое чыноўнікі, каб наблізіцца да Балонскай прасторы, збіраюцца «праводзіць розныя мерапрыемствы ў Беларусі і ўдзельнічаць у міжнародных мерапрыемствах». ***«Мы будзем развіваць нашу сістэму адукацыі ў адпаведнасці з традыцыямі і правіламі, закладзенымі ў Балонскай дэкларацыі»***, — упэўнівае Сяргей Маскевіч.

Наступная магчымасць далучыцца да адзінай адукацыйнай прасторы Еўропы ў Беларусі з'явіцца толькі ў 2015 годзе. Аднак міністр адукацыі спадзяецца «правярнуць» усё хутчэй: ён не выключае, што рашэнне па Беларусі можа быць прынятае да саміту міністраў адукацыі кантыненту ў працоўным парадку. Хоць і кажа, што гэта пакуль толькі надзеі.

Generation.by

УВАГА! КОНКУРС!

ОБМЕНЯЙ ВЕЛО-ФОТО НА ЦЕННЫЙ ПРИЗ!

В рамках кампании «За вело-Брест!» проходит фотоконкурс, результатом которого будет настенный календарь на 2013-2014гг. с тематическими фотографиями на каждый месяц.

Автор фотографии, отобранной для календаря по результатам голосования на сайте, получает ПРИЗ: флеш-накопитель 16 Гб. (Всего будет отобрано 12 фотографий).

Авторы фотографий, отобранных для голосования, получат в подарок календарь и фирменную продукцию кампании «За вело-Брест!»: значки, флажки, наклейки и т.д. (Всего будет награждено 60 конкурсантов).

На конкурс принимаются фотографии велосипедиста (велосипедистов) на фоне узнаваемых мест города Бреста (известные улицы, парки, здания и т.д.). Фото должно соответствовать указанному месяцу.

Конкурсная работа должна состоять из фотографии и описания места, где был сделан снимок (приветствуется небольшой рассказ об истории фотографии).

Фотография должна быть сделана в период с 01.03.2013 по 31.03.2013.

Фотографии должны быть высокого качества не менее (хотя бы по одной стороне) следующих размеров: ширина 1600 px, высота 1200 px.

Работа должна быть авторской.

Сроки проведения конкурса «ВЕЛО-МАРТ»: с 01.03.2013 по 31.03.2013.

Работы принимаются до 23.59 31.03.2013 года на адрес: vybor@tut.by с отметкой «на фотоконкурс». В письме необходимо указать фамилию, имя конкурсанта, контакты: телефон, мейл.

Сроки проведения конкурса по созданию велокалендаря: с 01.07.2012 по 30.06.2013.

dzedzich.org

Працяг. Пачатак на с. 4

гион Бещад, Ростоща, Подляшья или Сувальщизны, а не делать там вместо этого автомобильное движение.

Строительство переходов для пешеходов и велосипедистов должны быть стандартным на всех новых приграничных пунктах. Нет никакой проблемы запроектировать несколько полос для автомобильного передвижения и всего одну полоса для пешеходов. Стоимость – практически нулевая.

В любом случае, как может пострадать экономика от такого оформления полосы для пешеходов? Правда заключается в другом: чиновники просто предположили, что эта полоса не нужна, потому что "не нужна" (по старой советской традиции), даже не задумываясь над этим вопросом. Действительно, когда переход уже готов, расширение его для дополнительного пешеходного коридора проблематично – это следует продумывать на стадии проектирования, но наличие пешеходной полосы должно быть очевидным!

ПЯТЫЙ МИФ

«Мы бы хотели, но украинская сторона не соглашается на пешее движение».

Неправда, потому что совсем не эту тему с украинскими партнерами вы обсуждаете. Достаточно просмотреть стенограммы из заседаний польско-украинских комиссий по делам границы или других встреч. Тема пограничных пешеходных переходов не затрагивается ни у чиновников из Польши, ни из Украины.

ШЕСТОЙ МИФ

"Никто нам не заявлял о потребности открытия пограничных переходов для пешеходов"

Неправда. Я сам с 2005 года регулярно заявляю об этой необходимости, как и с помощью СМИ, так и официальным способом. В подтверждение я могу представить копии моей корреспонденции по этому делу, направленные к Пограничной Охране, Таможенной Службе, Воеводам, МИДУ, МВД, а также в Канцелярию Премьер-министра.

Много раз я обращался к вышеупомянутым органам с предложением об включении меня в процесс общественных слушаний, связанных с организацией пограничного движения. К сожалению, со стороны вышеупомянутых учреждений очевидно малое желание общественного диалога, эти органы не проводят общественных слушаний и консультаций, закрыты для внешнего мнения.

Эта практика не сходится с идеей демократического государства и нечего удивляться, что формулируются неправдивые предположения, что "никто не заявлял о потребности открытия пешеходных пограничных переходов". О том, что такая потребность существует, свидетельствует хотя бы страница facebook.com и лайки свидетельствуют о поддержке идеи пешеходных приграничных переходов.

По материалам портала porteuropa.eu

БЕЛОРУССКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ VS ЕВРОПЕЙСКОЕ

ТОП-5 ОТЛИЧИЙ

Беларусь находится в «топе мировых лидеров» по уровню образованности (26 место из 182 стран), но занимает 84-е место в рейтинге стран по душевому ВВП. Почему?

Согласно данным исследований Всемирного банка, 64% роста в странах с переходной экономикой обусловлены качеством человеческого капитала, и 40% валового национального продукта производится за счет развития эффективной системы образования (1 доллар затрат на образование дает 3-6 долларов прибыли).

Показатели образованности населения Беларуси выглядят даже более впечатляюще, чем в среднем по Организации экономического сотрудничества и развития (ОЭСР). Доля лиц с высшим образованием в сопоставимом возрастном интервале 25-64 года в Беларуси достигает 23,82% (21,33% - у мужчин и 25,0% - у женщин). Однако есть достаточно важные параметры белорусской системы образования, которые указывают на глубинные отличия ее от высшей школы стран ОЭСР, отмечает кандидат философских наук Владимир Дунаев в исследовании «Белорусское высшее образование в межстрановой перспективе».

1. МАЛО МАГИСТРАНТОВ

Беларусь вслед за участниками Болонского процесса также встала на путь сокращения до 4 лет своих программ подготовки специалистов. Однако если в странах ОЭСР, основываясь на данных 2010 года, 15% студентов получат магистерскую степень, то в Беларуси, по данным Минобразования, только 1,15% обучаются в программах второго цикла.

2. ЯВНЫЙ ДЕФИЦИТ АСПИРАНТСКИХ И ДОКТОРАНТСКИХ ПРОГРАММ

Доля аспирантов и докторантов в Беларуси в два раза ниже, чем в среднем в странах ОЭСР. Еще более снижает значимость программ этого уровня в нашей стране очень низкая эффективность аспирантуры. Только 3,2% обучающихся на таких программах успешно их завершают.

3. СОКРАЩЕНИЕ ЧИСЛА ЗАОЧНИКОВ

Беларусь сворачивает «заочные программы», а страны ОЭСР делают шаги по предоставлению возможностей людям среднего и старшего возраста получить образование дистанционно.

4. СОКРАЩЕНИЕ БЮДЖЕТНОЙ ПОДДЕРЖКИ

В последнее десятилетие в Беларуси наблюдалась тенденция по сокращению бюджетной поддержки образования более чем на 20%. Так, государственные расходы на студента в % от ВВП на душу населения в Беларуси составляют 15%, в то время как в странах ОЭСР, в среднем — 42%.

Мировые рейтинги университетов убедительно доказывают, что достижения лидеров неразрывно связаны с уровнем затрат на одного студента. «Дешевое образование не может быть качественным» — таков вывод исследователя.

5. ОТРИЦАТЕЛЬНЫЙ БАЛАНС ВЪЕЗДНОЙ И ВЫЕЗДНОЙ МОБИЛЬНОСТИ

Анализ процессов студенческой мобильности не свидетельствует о каком-либо международном признании качества белорусского высшего образования.

В 2005/2006 учебном году в Беларуси стране обучался 6391 иностранный студент; в 2006/2007-м их количество снизилось до 5778 человек. С тех пор наблюдается тенденция увеличения иностранцев в вузах Беларуси . Но даже определенный рост численности иностранных студентов не свидетельствует о повышении качества высшего образования и его привлекательности для иностранцев.

Последние годы первое место по численности среди иностранных студентов занимают туркмены. Среди иностранных студентов, помимо туркменов, наиболее многочисленными группами являются россияне (1858) и китайцы (1285).

Впрочем, для оценки качества национальной высшей школы значительно более важную роль, чем въездная мобильность, играют показатели баланса въездной и выездной мобильности. В отличие от стран ОЭСР, этот показатель в Беларуси имеет отрицательную величину. На 2009 год, по данным ЮНЕСКО, въездная мобильность заметно уступала выездной: -24334 человека или -4,2%. Это достаточно тревожный знак для белорусской высшей школы, претендующей на высокую оценку качества образования. В развитых станах с привлекательной системой образования, как правило, баланс положительный.

zautra.by

PLUM BUM, ЦІ БЕЗДАКОРНАЯ ІГРА

Альбом берасцейскай каманды Plum Bum каштоўны як выкшталцонай музычнай падачай, так і голасам Воўкі-вакаліста. Часам ён ўжывае моцнае слова, але бяз злога намеру, а проста так — дзеля радасці.

Вокладка альбома Plum Bum — Всемирный день перелётных птиц, 2012

Гурт, які можна лічыць ужо вэтэранам беларускай сцэны, выдаў працу, паводле якой урэшце можна скласці пра іх самае праўдзівае меркаванне. Каманда з берасцейскай прапіскай на чале з віцебчуком Вовам Плюмбумам заяўляе «Всемирный день…», як дзясяты поўнафарматны альбом за 13 гадоў існавання, на афіцыйным сайце ён па ліку пяты, аднак сам Вова называе яго першым сур'ёзным, бо музыкі ўпершыню грунтоўна падыйшлі да запісу сваіх песень. І сапраўды — зроблена ўсё на даволі высокім прафесійным узроўні.

Plum Bum працуе ў плыні забаўляльнай музыкі ў самым станоўчым сэнсе гэтага выразу. Музыкі намагаюцца стварыць атмасферу няспыннай весялосці і актыўна выкарыстоўваюць баян і духавыя. Выходзіць такі бадзёры рок-н-рол з налётам жыдоўскай і асабліва цыганскай музыкі з тэкстамі на жыцейскую тэматыку.

Часам Воўка ўжыве моцнае слова, але бяз злога намеру, а проста так — дзеля радасці. Так маглі б гучаць паўбогі берасцейскага року Sciana, каб на секунду ўявілі сябе цыганамі. Паралель такая, асабліва ў песенцы «Вайна», прыходзіць шмат у чым дзякуючы саксафону Яўгена Лук'янчыка, які задзейнічаны і ў «Сьцяне».

«Всемирный день перелётных птиц» каштоўны як выкшталцонай музычнай падачай, так і вакалам гэтага самага Воўкі Плюмбума. Можа яго манера і падобна да манеры тысячаў паслядоўнікаў Тома Ўэйтса, але мае ён пры тым свой каларыт і разыначку, і можа раскрыцца яшчэ болей у нечаканых абставінах. Як тое ўжо было, калі Вова спяваў «Слёзы пад дажджом» усё той жа «Сьцяны», пранікнёна, ажно да слёзаў. Наогул, калі б надаць усяму таму вэрхалу, што пануе ў альбоме, хоць каліўца асэнсаванасці ды ўцямнага пасылу, то Plum Bum мог бы стаць сапраўднай з'явай на беларускай сцэне.

«Плюмбаманія» краіну ахіне наўрад ці — гэта музыка ўсё ж больш для купкі эстэтаў. Хоць патэнцыйна яны маглі б стварыць парачку народных гітоў, калі б знайшлі сярэдзіну між песнямі «Хорошая погода» і «Пёс». Але найбольшай увагі на альбоме заслугоўваюць рэчы, стылізаваныя пад раздзяўбайскі блюз — «Фингал под глазом» і «Вино-табак».

tuzin.fm

БРСМ АТАКУЕ “VKONTAKTE”

ПАКУЛЬ ПРАТЭСТНЫЯ СУПОЛКІ ЗАМЕРЛІ

Пакуль 3 млн беларусаў гартаюць старонкі з фоткамі коцікаў і сябровак, сотні БРСМаўцаў, кінутыя на сцены vk.com, паглыбляюцца ў прасоўванні камсамол-апрув кантэнту. У гэты ж час шматлікія пратэстныя суполкі, якія засвяціліся летам 2011, пачынаюць адступаць, губляючы прыхільнікаў, падпісчыкаў і лайкераў.

Паўгода прайшло з моманту апошняй гучнай спробы спецслужбаў ліквідаваць найбольш папулярныя апазіцыйныя суполкі ў Vkontakte. Некалькі іх адміністратараў тады былі арыштаваныя, дзве суполкі знішчаныя, некаторыя апынуліся альбо часова ў турме, альбо назаўжды ў эміграцыі.

Адначасова ідэолагі асабістай ўлады А. Лукашэнкі паспрабавалі змяніць стратэгію працы з сацыяльнымі сеткамі і пачалі гуляць па іх правілах, засяродзіўшыся на памнажэнні соцень суполак Vkontakte у сваю падтрымку.

Тое, што сацыяльныя сеткі трапяць у фокус дзяржаўных службоўцаў, стала зразумела амаль адразу пасля прэзідэнцкіх выбараў 2010 году. Афіцыйна аб крыжовым паходзе беларускіх ідэолагаў у Інтэрнэт было абвешчана ў сакавіку 2011 на нарадзе ідэалагічных супрацоўнікаў Мінска:

«Інтэрнэт запатрабаваны ў насельніцтва. Сацыяльныя сеткі прыцягваюць моладзь і аказваюць на яе уплыў. Таму электронныя носьбіты павінныя стаць адным са складальнікаў ідэалагічнай работы», — заявіў тады новаспечаны галоўны ідэолаг краіны, першы намеснік кіраўніка адміністрацыі Лукашэнкі Аляксандр Радзькоў.

На першым этапе справа рухалася не надта паспяхова. Роўна праз год пасля заявы пра накіраванне ідэолагаў у Інтэрнэт Радзькоў на чарговай нарадзе, толькі ўжо ў Віцебскай вобласці, наракаў на тое, што на ідэалагічныя сайты ніхто не ходзіць.

500 БЛОГАЎ СУПРАЦЬ «ГРЯЗИ И ЛЖИ»

Не дапамаглі ідэолагам і 500 блогаў супраць «грязи и лжи», створаных у Інтэрнэце БРСМ. Аб такой колькасці блогаў афіцыйнага саюзу моладзі «ў сацыяльных сетках і на анлайн-сервісах» казаў год таму кіраўнік арганізацыі Ігар Бузоўскі. Галоўнай задачай блогаў БРСМ Бузоўскі бачыў ***«супрацьстаўленне бруду і хлусні, якія часцяком распаўсюджваюцца ў сетцы, карыснай і праўдзівай інфармацыяй»***.

Прыкладна ў гэты момант дзяржава пачынае пераарыентоўваць камунікацыі ў інтэрнэце на сацыяльныя сеткі, найперш на самую папулярную з іх у Беларусі — Vkontakte. Робіцца гэта рукамі БРСМаўцаў розных пасадаў і ступені пісьменнасці. Для падвышэння апошняй арганізацыя нават пачынае ладзіць адмысловыя семінары з назовамі кшталту «БРСМ on-line».

На такіх семінарах актывістам арганізацыі распавядаюць пра раскрутку суполак у VK, распаўсюд інфармацыі аб мерапрыемствах у Сеціве, даюць устаноўкі наконт «пісьменнай інфармацыйнай палітыкі» і тлумачаць, нарэшце, для чаго саюз моладзі прыходзіць у інтэрнэт».

Вынікі шматлікіх семінараў, якія закранулі нават вельмі далёкіх ад праблематыкі VK пасівелых ідэалагічных работнікаў цяжкой прамысловасці, не прымусілі сябе доўга чакаць. На момант мінулагодняй спробы спецслужбаў пазбавіцца ад прастэстных суполак, калі шэраг інтэрнэт-актывістаў былі арыштаваныя, а іншыя схаваліся за мяжой, БРСМ паспеў панаствараць у Інтэрнэце болей за 300 старонак і суполак у сваю падтрымку. Прычым сярод іх былі як звычайныя старонкі кшталту «МИНСК — БРСМ I НАМ — 10 ЛЕТ!» ці «БГАТУ включайся в БРСМ», гэтак і даволі экзатычныя як «Корпоративное направление БГУ БРСМ» і нават «Тайная организация БРСМ юрфака» (сапраўды таемная суполка).

Але запаветнай лічбы беларускіх ідэолагаў «500» БРСМаўцы пакуль так і не дасягнулі. 19 студзеня 2013 году ў VK было каля 430 суполак нэа-камсамолу, ад школьнай да агульнабеларускай, у назве якіх прысутнічае слова «БРСМ». Акрамя гэтага існавала яшчэ 38 карыстальнікаў, што ў сваіх імёнах пазначылі БРСМ, а іх профілі больш нагадваюць звычайныя суполкі альбо так званых «віртуалаў».

Гэта збольшага жывыя групы з некалькімі сотнямі ўдзельнікаў. Калі скласці лічбы, атрымліваецца даволі значная аўдыторыя. Колькасць карыстальнікаў, што ўступілі ў хоць адну суполку БРСМ, роўная 105 882 чалавек (гэту інфармацыю мы атрымалі праз падлік абсалютнай лічбы ўдзельнікаў суполак: старонак і груп, — якія мелі ў сваёй назве слова «БРСМ», пры гэтым не мелі ў назове адмоўных канатацый у бок гэтай арганізацыі, а таксама колькасць удзельнікаў якіх перавышала 5 чалавек).

Канешне, рэальныя лічбы жывых карыстальнікаў-падпісантаў суполак БРСМ меншыя. Аднак варта ўлічваць таксама вялікую рэгіянальную разгалінаванасць суполак, якія вядзе БРСМ. Можна меркаваць, што іх удзельнікі слаба альбо ўвогуле не перасякаюцца, бо многія з іх жывуць у той мясцовасці, да якой належыць суполка.

Кола падпісчыкаў гэтак сама як і колькасць саміх суполак працягвае расці. Калі паўгады таму іх было каля трохсот з аўдыторыяй ў 75 тысяч чалавек, то цяпер БРСМ мае 30 тысячаў дадатковых падпісчыкаў.

ПРАТЭСТНЫЯ СУПОЛКІ Ў VK ГУБЛЯЮЦЬ УПЛЫЎ

Аднак варта прызнаць, што ўплыў БРСМ у VK праз паўтары гады пасля спробы «рэвалюцыі ў сацыяльнай сетцы» пакуль яшчэ слабейшы за магчымасці некалькіх дзесяткаў апантаных актывістаў па гэтым і тым баках мяжы. На тры вядомыя палітычныя суполкі «НАДОЕЛ НАМ ЭТОТ ЛУКАШЕНКО», «ПЛОШЧА ПРАЦЯГВАЕЦЦА ТУТ» і «[Революция Через Социальную Сеть] - ДВИЖЕНИЕ БУДУЩЕГО» падпісаныя на 6 тыс. болей карыстальнікаў VK, чым чытаюць чатыры з нечым сотні суполак БРСМ. А суполка «Мы за Вялікую Беларусь» мае 88.3 тысячы падпісчыкаў — толькі на 15 тысяч меней за ўсе суполкі БРСМ разам узятыя. Аднак варта заўважыць, што адзін карыстальнік сацыяльнай сеткі можа быць падпісаны на некалькі як пратэстных, гэтак і БРСМ-суполак. Ёсць верагодна і такія, што праглядаць усе іх разам.

Але за апошні час расці атрымліваецца менавіта ў суполак БРСМ. Хаця самая буйная з іх мае цяпер каля 13 тыс. падпісчыкаў, гэта значна болей за тое, што было паўгода таму: пасля семінараў кола падпісчыкаў галоўнай БРСМ-старонкі вырасла на 60%.

Пратэстныя суполкі за той самы час наадварот у асноўным гублялі аўдыторыю. Суполка «Мы за Вялікую Беларусь» — адзіная з буйных, якая не трапіла пад (альбо ўстаяла ў) атацы спецслужбаў у 2012 годзе — згубіла за шэсць месяцаў каля 2 тыс. падпісчыкаў. Іншыя буйныя суполкі са словамі «ШОС» і «Лукашэнка» ў назовах хоць і здолелі аднавіцца пасля арыштаў сваіх стваральнікаў, але выраслі не моцна, захаваўшы ў асноўным усю тую ж аўдыторыю. Затое адна з суполак, «Рэвалюцыя праз сацыяльную сетку», дзіўным чынам адкрыла аднайменны філіял ва Украіне. Лагатып і нават знаёмая колеравая гама на аватарцы 32-тысячнай суполкі РЧСС-Украіна нагадваюць пра яе беларускі след.

«ФЕЕРЫЧНЫЯ ВЫСТУПЫ СТУДАТРАДАЎ»

Затое БРСМаўцы за гэты час разгарнулі сапраўдны ідэалагічны фронт барацьбы за лайкі. На старонках суполак іх мадэратары віншуюць карыстальнікаў з 10-годдзем арганізацыі, выкладаюць «прыколы на вяселлях», заклікаюць удзельнічаць у конкурсах дыджэяў і ўладароў вёскі і проста просяць «быць з намі».

Адну з галоўных тэмаў паведамленняў у суполках БРСМ складаюць навіны. У іх можна знайсці паведамленні пра блакітнавокіх прыгажуняў, што прадстаўляць Беларусь на сусветных конкурсах, інтэрв'ю для БТ кіраўніцтва арганізацыі, расповеды пра «феерычныя выступы студатрадаў» і іншыя паведамленні з выключна афіцыйных крыніц. Пасля аналізу дзясятку публікацыяў са стужкі БРСМ прыходзіць адчуванне, што пэўная іх колькасць публікуецца цэнтралізавана, пасля адпаведнага загаду для ўсіх мадэратараў, што можа сыходзіць «зверху».

Дарэчы, ёсць і суполка пад назовам «мы супраць БРСМ», да якой далучыліся столькі ж карыстальнікаў, як і да, напрыклад, суполкі «БРСМ — БНТУ I ОБЪЕДИНЯЯ МОЛОДЕЖЬ» — больш за 3 500 чалавек. Што праўда, ні тая, ні другая суполка за апошнія паўгода не павялічылі лічбу падпісчыкаў, завіснуўшы на узроўні лета 2012 году.

Канешне, гэтыя лічбы наўрад ці могуць служыць дакладным доказам тэзы, вынесенай у загаловак. Варта таксама памятаваць і аб слаўным вопыце гэтай арганізацыі, для якой лічбы вельмі часта становяцца нечым больш істотным за рэальны стан рэчаў. Так, паводле апошніх заяваў кіраўніцтва БРСМ, у іх камсамол запісаліся 500 тысячаў маладых беларусаў. Хто-небудзь можа іх нам паказаць?

Паводле generation.by

КЛУБ ТВОРЧЫХ БЕРАСЦЕЙЦАЎ

Клуб творчых берасцейцаў – гэта штотыднёвае мерапрыемства, сяброўская сустрэча крэатыўных, таленавітых і неабыякавых берасцейцаў, якія хочуць і на іншых паглядзець і сябе паказаць.

Кожны вечар карысны: праводзіцца добраахвотны збор грошаў на разлiковы рахунак Брэсцкага гарадскога грамадскага аб'яднання «Дзеці ў бядзе», у дапамогу і падтрымку юных берасцейцаў, якія хварэюць складанай формай анкалагічнага захворвання. А абаронцы жывёл могуць дапамагчы і ім.

Арганізатары дэкларуюць, што мерапрыемства вольнае ад палітыкі, нацыяналізму, існуе па-за межамі рэлігійных пытанняў. Яны таксама супраць ўжывання удзельнікамі ненарматыўнай лексікі і брыдкаслоўя, прапаганды алкаголю і тытуню.

У рамках гэтых сустрэч адбываюцца выступленне пачаткоўцаў, маладых брэсцкіх паэтаў, музыкаў, бардаў, штукароў і артыстаў розных жанраў, творчых асоб у любым праяве а таксама мініяцюрныя тэатральныя пастаноўкі і нават кропкавыя экспазіцыі жывапісу, графікі і скульптуры, перформансу ...

Сустрэчы адбываюцца кожную нядзелю ў 16:00 у глядзельнай зале кінатэатра "Беларусь".

Некалькі мінулых творчых пасядзелак набылі сваю адметнасць - спачатку на адзін з вечароў завітаў гусляр, а потым цэлы гурт сонечных бардаў.

Гусляр Уладзімір Уладзіміраў з Тальцы выканаў нелькі старажытных і сучасных песень, а потым запрасіў усіх на славянскія карагоды.

Сонечныя Барды – гэта менестрэлі радасці і шчасця, яны нясуць сваімі песнямі светлыя, жыццесцвярджальныя вобразы, вобразы росквіту Душы і росквіту нашай каштоўнай Зямлі.

Аднойчы кожны з іх заўважыў, што песня прыцягвае ў жыццё сваё ўтрыманне. І яны вырашылі спяваць пра тое, што хочуць бачыць у жыцці. А жыць мы ўсе хочам добра і шчасліва, таму песні іх таксама добрыя і выдатныя.

Галоўнае мерапрыемства Сонечных бардаў – гэта "Каравай Любові", падчас якога з 2003 г. спевакі з розных гарадоў і краін збіраюцца разам і вядуць свой тур па гарадах і вёсках у імя росквіту дабра. Даюць дабрачынныя канцэрты, у тым ліку са "свабодным", безграшовым уваходам. Падарожнічаюць і зарабляюць на жыццё канцэртамі.

Але ўсё ж такі галоўная мэта клубу – гэта даць магчымасць усім і кожнаму праявіць сябе. Для таго, каб зрабіць гэта, патрэбна толькі жаданне. Маладзёны, дзеці і людзі больш сталага узросту прыходзяць, каб прачытаць любімыя вершы, спець песні, патаньчыць, паказаць свае цікавыя і незвычайныя фота і зрабіць шмат чаго яшчэ.

Мільва

КОМПЛЕКС ПРАВІНЦЫЯЛКІ

Жывем мы ў Беларусі ў перавернутым, перакручаным грамадстве. Грамадстве, у якім страчаны амаль усе арыенціры, грамадстве, дзе многае перакулена з ног на галаву.

У нашым дзіўным каралеўстве крывых люстэркаў усё робіцца для ўзмацнення гэтай татальнай фантасмагорыі, для давядзення гэтага абсурду да абсалюту.

У шматтысячнай гісторыі чалавецтва было шмат паняволеных народаў і заваяваных краінаў, многія з іх даўно зніклі з аблічча зямлі, альбо перарадзіліся ў іншыя. Але, думаецца, плямёнаў манкуртаў, якія паказаў у сваім літаратурным творы кыргызскі пісьменнік Чынгіз Айтматаў, у рэальнасці было не так шмат.

Адным з такіх ёсць сучасныя беларусы – народ, які жыве нібыта ў сваёй паводле назвы дзяржаве, а між тым – нібыта як на чужой зямлі, народ са сваёй багатай гісторыяй, але які жыве чужым розумам і чужынскімі парадкамі. Зразумела, што больш чым за дзвесце гадоў панавання тут усходняга суседа не маглі прайсці бясследна. Акрамя таго, што мяняліся этнічныя межы, паліліся беларускія кнігі, руйнавалася наша архітэктура, вынішчаліся фізічна і людзі – ваяры, інтэлігенцыя, цвет нацыі. Тым, каго пакідалі жывымі, прапаганда прышчапляла трывалы комплекс правінцыйнасці. Беларусь мусіла быць то "северо-западным краем", то "партызанскай рэспублікай", то ўрэшце нібыта самастойнай дзяржавай, але ў якой "нічога няма" – прыродных рэсурсаў, людскіх талентаў, сваёй паўнавартаснай мовы і культуры. Вось і не можа стаць дзікая абрэвіятура РБ – Рэспублікай Беларусь.

На дзяржаўным тэлебачанні хлопцы і дзеўкі, спрэс з беларускімі прозвішчамі, якія лічаць сябе мясцовымі "зоркамі" (але з нязменнай жыццёвай марай патрапіць у вялікія Пецярбург ці Маскву, дзе сапраўдная для іх сталіца) нібыта спаборнічаюць паміж сабой у тым, хто больш прынізіць і абразіць дзяржаўную беларускую мову.

Асабліва гэта выяўляецца ў забаўляльных перадачах. Асабіста я стараюся іх не глядзець, але часам трапляю на такія сюжэты, ці іншыя расказваюць. Не разумеюць гэтыя напышлівыя фанабэрыстыя маладзёны, што абражаюць найперш сябе, ім здаецца, што яны спасціглі "вышэйшую культуру". А ўсе іх "творчыя знаходкі" глядзяцца да пачварнасці агідна. Дзяржава свядома дыскрымінуе беларускую мову. Тых жа спартовых каментатараў, якія памкнуліся перайсці на родную мову, хутка зацуглялі і вярнулі ў расейскамоўнае "стойла".

Ды што там дзяржаўныя медыі. Вось адчыняю адзін рэгіянальны незалежны сайт з безаблічнай пустой назвай і чытаю ў адным з блогаў здатнай некалі журналісткі такі ўступ: "Я живу в небольшом провинциальном городке…". А горад гэты мае багацейшую гісторыю і культуру і нават сёння ўражвае сваёй велічнай архітэктурай.

Дык адкуль у нашых людзей такі комплекс непаўнацэннасці, такое імкненне да самапрыніжэння?! У партнёрах гэтага незалежнага інтэрнэтнага рэсурсу – спрэс вядомыя і аўтарытэтныя беларускія арганізацыі і ініцыятывы, іх банеры пададзены знізу, але афармлены сайт выключна па-расейску, матэрыялы таксама амаль усе на чужой мове. Адмыслова не называю ні рэсурс, ні горад, ні прозвішчаў – бо з'ява ўжо досыць тыповая для беларускай незалежнай інтэрнэт-прасторы. Ці дастаткова з'ездзіць у сталіцу Менск і прайсціся па дэмакратычных офісах вядомых арганізацый – уражанне атрымаеце досыць сумнае – у бальшыні з іх працоўная і побытавая мова – расейская. Нібыта ў Самару ці Волагду трапіў…

І вось тут становіцца сумна па-сапраўднаму. Бо чым тады прынцыпы і светагляд нашых незалежных арганізацый розняцца ад паставаў і палітыкі дзяржаўных структураў, якія мы крытыкуем?!

Пагалядзіце блогі ў інтэрнэце вядомых айчынных журналістаў – большасць з іх будзе выключна па-расейску, бо дзе ж ты на беларускай мове выкажаш штосьці вялікае, як казаў адзін вядомы правадыр!?

Пры тым і ўсялякія іншыя прыдумкі дэкларуюцца – кшталту "пашырыць інфармацыйную прастору", "давесці глыбокія думкі да як мага большай часткі грамадства" і таму падобнае.

А Беларусь з-за такога нацыянальнага нігілізму так і застаецца правінцыялкай, якая саромеецца свайго.

Паводле Радыё Рацыя

“Дзіцячая заМова”

Выйшла хэндмэйд-кніжка пра памылкі ў беларускай мове

Малады журналіст і паэт Глеб Лабадзенка цягам некалькіх месяцаў маляваў самыя распаўсюджаныя складанасці беларускай мовы і выкладываў іх у свой блог.

Малюнкі прысвечаны найбольш частым памылкам беларускай мовы, на іх ён тлумачыць, калі трэба выкарыстоўваць «зараз» і «цяпер», у чым розніца паміж «лістом» і «аркушам» ды як не пераблытаць «алей» з «алівай».

Усе гэтыя малюнкі (а таксама некалькі новых, якія ніколі публікаваліся) Глеб сабраў разам у адну кніжыцу, якая днямі выйшла ў выдавецтве «Паперус».

«Жонка сказала мне: слухай, увесь час блытаю «цяпер» і «зараз». Намалюй мне — я ў прыбіральні павешу і буду запамінаць, — распавядае Generation.by падрабязнасці нараджэння ідзі Глеб Лабадзенка. *— Я намаляваў схемаю ды вывесіў у блог — думаю, хай і іншыя ў туалеце запамінаюць. А потым іншы чалавек кажа: а я блытаю «сябе» і «сабе». Я падумаў: ух, схемаю ўжо не патлумачыш, трэба, значыць, намаляваць. Намаляваў, вывесіў — і пасыпаліся сацыяльныя замовы».*

Кніга зроблена ў выглядзе нататніка, агулам выйшла тысяча асобнікаў, усе яны сабраны і сшыты ўручную. Большасць з кніжак атрымаюць тыя, хто папярэдне замаўляў, а асобнікі, што застануцца, паступяць у продаж.

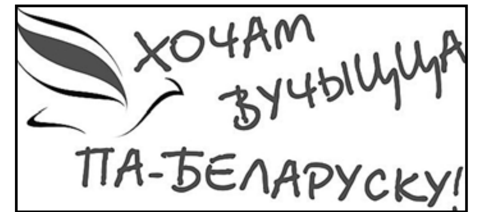
Глеб плануе таксама выдаць яшчэ некалькі асобнікаў, таму замовіць хэндмэйд- нататнічак можна на labadzenka@gmail.com.

Паводле nn.by

Малюнкі Г. Лабадзенка.
Праект «Дзіцячая заМова»

Як дзесяцікласнік школу беларусізаваў

Вучань гімназіі №1 Наваполацка Даніла Астроўскі прыйшоў да дырэктаркі і папрасіў, каб у навучальнай установе праходзілі дні беларускай мовы.

Яна згадзілася. Першы такі дзень адбыўся ў пачатку снежня: усе прадметы (акрамя замежных моваў) выкладаліся на роднай мове, а самі вучні размаўлялі выключна па-беларуску. Па словах Данілы, гэтым захапілася амаль уся школа — асабліва добра ўспрынялі такую ініцыятыву малодшыя класы.

«Я прыйшоў перад вучобай, паставіў народную музыку і павесіў на ўваходзе плакат аб тым, што сёння дзень беларускай мовы. Таксама развесіў плакаты на дошках аб'яваў. На ўваходзе даваў дзецям раздрукоўкі, што сёння за дзень», — кажа Даніла Астроўскі.

«У нас быў урок матэматыкі па-беларуску, і самае прыемнае, што ўсе ўсё разумелі. Напачатку адна дзяўчына была супраць, але ў цэлым вучні ўспрынялі такі эксперымент пазітыўна».

У школьнай сталовай у гэты дзень падавалі стравы беларускай кухні — дранікі, зразы з бульбай, вінегрэт, чорны хлеб і салату з капусты.

«Я мяркую, калі зрабіць падобныя дні больш частымі і дадаць конкурсы, то мова б адраджалася. Спачатку адна школа, потым увесь горад, вобласць, а там глядзіш, і ўся краіна», — кажа дзесяцікласнік.

«Буду прасіць дырэктарку рабіць такое штомесяц. А пасля — штотыдзень».

Вучні ад 2 да 9 класаў вельмі адказна паставіліся да дня беларускай мовы, а вось са старэйшымі было больш складана, адзначыў дзесяцікласнік. Сам ён кажа, што прапанаваў дырэктарцы праводзіць дні беларускай мовы праз тое, што роднай мовы проста бракуе ў школьным жыцці.

nn.by

Хто вучыцца па-беларуску?

Белстат апублікаваў звесткі наконт колькасці грамадзян, якія навучаюцца па-беларуску. Агульная колькасць беларускамоўных навучэнцаў у садках, школах, ПТВ, універсітэтах - каля 200 тысяч чалавек.

У беларускамоўных садках налічваецца каля 45 тысяч дзяцей (11,4%), у садках з рускай і беларускай мовамі — каля 15 тысяч дзяцей (3,8%). У школах беларускамоўных вучняў больш — 151 тысяча чалавек (16,4%). Ва ўстановах сярэдняй спецыяльнай адукацыі «беларускамоўных» 1400 навучэнцаў (0,9%), «дзвюхмоўных» — каля 22 тысяч (14,6%).

Агульная колькасць беларускамоўных навучэнцаў у садках, школах, ПТВ, універсітэтах - каля 200 тысяч чалавек.

Нарэшце, ва ўстановах вышэйшай адукацыі па-беларуску навучаюцца каля 700 чалавек (0,2%), на дзвюх мовах — каля 160 тысяч студэнтаў (37,4%).

Дарэчы, на Гродзеншчыне працуюць адзін польскамоўны (17 чалавек) і адзін літоўскамоўны (13 чалавек) садок. Апроч таго, ёсць тры польскія школы і адна літоўская. У іх агулам навучаецца больш за 700 чалавек.

nn.by

ЧТО ПОГУБИЛО ПТИЦ?

Уток на реке Витьбе в Витебске погубила соль. К таким выводам пришли ветеринарные врачи.

Более полусотни погибших уток обнаружили жители Витебска под пешеходным мостом в устье Витьбы 11 февраля.

В соответствии с результатами исследований Витебской городской ветстанции, птицы погибли от солевого отравления. *«Признаков инфекционного или вирусного заболевания мы не установили. В тушках птиц, которые поступили на исследование, обнаружено превышение содержания хлористого натрия. Проще говоря, это солевое отравление. Соль водоплавающим птицам вредна, а погибших уток горожане кормили чипсами и солеными сухариками. Что касается результатов исследования воды в реке, которое провели экологи, то они в норме»*, — сообщил БелаПАН начальник Витебской городской ветеринарной станции **Леонид Рачковский**.

Однако, общественная организация **«Ахова птушак Бацькаўшчыны»** (АПБ) не согласна с выводами исследований Витебской городской ветеринарной станции относительно причин массовой гибели уток на реке Витьбе. Об этом БелаПАН заявил сотрудник по природоохранной деятельности АПБ Семен Левый.

«*Такого быть не может,* — заявил Левый. — Выводы очень странные». По всей Беларуси люди одинаково кормят птиц, но массовой их гибели не отмечается. Согласно расчетам экологов, 50 уткам на Витьбе надо было съесть 135 стограммовых пачек чипсов, чтобы получить солевое отравление.

Как считает Левый, если уж причиной массовой гибели птиц стала соль, то тогда речь должна идти о смыве соли с тротуаров.

Ранее директор АПБ Виктор Фенчук предположил, что причиной гибели уток может быть как целенаправленное отравление, так и какие-то другие факторы, например сброс в воду отравляющих, загрязняющих веществ либо что-то еще. По его мнению, необходима детальная экспертиза тушек погибших птиц.

По материалам: БелаПан, Народная воля

БОЛОТА ПОД УГРОЗОЙ

ИЗ «8 БОЛОТ» - 2 НА БРЕСТЧИНЕ

В настоящее время болота в Беларуси общей площадью более ста тысяч гектаров представляют собой национальное природное наследие. Но многие об этом не задумываются, принося им ущерб, для восстановления которого необходимы десятки, а иногда и сотни лет.

Фота Андрэя Лянкевіча

Поэтому различные общественные организации, в том числе и общественная кампания «За сохранение беларуских болот», научные сотрудники Академии наук, а также не равнодушные к этой проблеме люди вновь продолжили проект, направленный против осушения болот.

ИНТЕРНЕТ-ПРОЕКТ «ВОСЕМЬ БОЛОТ» НАПРАВЛЕН НА ДОНЕСЕНИЕ ОБЩЕСТВЕННОСТИ ТОГО, ЧТО МОЖЕТ СЛУЧИТЬСЯ С КАЖДЫМ ИЗ 8 БОЛОТ В РЕЗУЛЬТАТЕ ТОРФОРАЗРАБОТОК.

Два из этих «Восьми болот» находятся на территории Брестской области.

Это биологический заказник областного значения в Столинском районе Морочно и республиканский ландшафтный заказник «Выгонощанское» в Ляховичском и Ивацевичском районах.

Важно отметить, что болото Морочно имеет возраст более одиннадцати тысяч лет и является одним из семи чудес Беларуси. Испокон веков жители наделяли его магическими свойствами, из уст в уста передавая истории об обитателях «багны».

И даже сейчас, когда причина «плясок» болотных огней давно известна (эффектное зрелище обеспечивают испарения метана, которые в сочетании с кислородом становятся причиной искрящихся вспышек), болота обладают некой особой силой притяжения.

После торфоразработок болота, где сейчас растёт клюква, лекарственные травы, обитают редкие виды птиц, скорее всего превратятся в пустыню.

Интернет-проект «Восемь болот» взывает к сознательности человека, чтобы обозначить в современном культурном пространстве место каждой уникальной экосистемы.

17 января галерее «Ў» общественная кампания «За сохранение белорусских болот» провела презентацию видеоролика о значении беларуских болот, а также об ущербе, который может нанести их уничтожение «Зачем человеку болота: простая арифметика».

ДО ОСУШЕНИЯ ОБЩАЯ ПЛОЩАДЬ БОЛОТ В БЕЛАРУСИ ДОСТИГАЛА 2939 ТЫСЯЧ ГЕКТАРОВ. НА ДАННЫЙ МОМЕНТ ИЗ НИХ “ВЫЖИЛО” ЧУТЬ БОЛЬШЕ ПОЛОВИНЫ.

В Западной Европе из-за неразумной мелиорации уже более восьмидесяти процентов болот исчезло полностью. И сейчас европейцы рады каждому восстановленному клочку.

У нас же ситуация пока лучше, но дальнейшая судьба беларуских болот зависит от каждого жителя. И первым шагом в решении этой проблемы может стать подписание «Открытого обращения в защиту беларуских болот к Михаилу Мясниковичу».

Проблемы экологии – настоящий бич человечества. Невнимание к ним равносильно самоубийству, поскольку ничего не может быть страшнее, чем постепенное разрушение дома, в котором живешь.

Признаться, я и сам с большим удивлением узнал о наличии у нас в стране такого чуда природы, которому, как это уже стало привычным в последние годы, угрожает множество опасностей. Поэтому, на мой взгляд, нужно, чтобы как можно больше людей в нашей стране узнали об этой «жемчужине» и проявили заботу о её безопасности…

Ales-BY

БЕЛАРУСКАЯ МОВА

СТАРАЖЫТНЕЙШАЯ, ЧЫМ ЧАСТА МЯРКУЮЦЬ

Фармаванне беларускай мовы найчасцей звязваюць з часамі Вялікага Княства Літоўскага. Прыхільнікі тэорыі «старажытнарускага адзінства» лічаць, што перад тым усходнеславянскія народы гаварылі на адной мове.

Але ёсць факты, якія абвяргаюць гэтую тэорыю. У прыватнасці, гэта мова насельнікаў Берасцейшчыны і Піншчыны. Мяжа беларускай і ўкраінскай мовы не супадае ні з якімі дзяржаўнымі ані адміністратыўнымі граніцамі летапісных часоў. Значыць, гэтыя мовы раздзяляліся даўней. Калі ж?

Як чалавека, які нарадзіўся ў Брэсце, мяне заўжды інтрыгавала пытанне мясцовай мовы. Ад неглыбокіх людзей можна пачуць, што тут гавораць «на сумесі беларускай, украінскай, польскай і рускай моваў».

Мінімальнай адукацыі і логікі досыць, каб зразумець, што гэта не так. Прычым калі цяпер яшчэ агрэсіўная русіфікацыя і міграцыі апошніх дзесяцігоддзяў прывялі да таго, што сапраўды многія людзі сталі гаварыць па-расейску з мясцовай фанетыкай і асобнымі мясцовымі словамі, то яшчэ 30 гадоў таму, у 1980-я гады ў вёсках суцэльна, а ў гарадах у хаце з выключнай чысцінёй гаварылі па-свойму, а па-расейску не гаварыў ніхто, акрамя прыезджых з Расіі і вузкага русіфікаванага слою.

«Свая мова» панавала абсалютна ва ўсіх неафіцыйных сітуацыях. Тое самае, зрэшты, было і ва ўсёй Заходняй Беларусі. Прычым гаварылі з захаваннем спрадвечных асаблівасцяў: у адной з маіх родавых вёсак казалі «жаба», «жаба», у другой — «жеба», «шепка». Існавала і свайго роду «кайнэ», гаворка, што ўспрымалася як нейтральная, прымальная для ўсіх. Усе школы ў гарадах былі расейскамоўныя, але, напрыклад, я да школы практычна не гаварыў па-расейску і мову расейскую чуў пераважна з тэлевізара, які глядзеў рэдка.

Савецкія ўлады разлічвалі мясцовыя гаворкі і мовы з часам, паціху ліквідаваць на карысць расейскай, таму моўнае пытанне не акцэнтавалі. Моўныя веды застаюцца ў большасці людзей вельмі павярхоўнымі, бо ў школах пра мясцовыя гаворкі не гавораць. А не гавораць, бо школьныя праграмы доўгі час заставаліся прадуманыя такім чынам, каб весці да русіфікацыі. Дый краязнаўчыя веды трымалі на ўзроўні прымітыўных ідэалагізаваных схемаў.

Навукоўцы ў XIX і XX ст. правялі дасканалыя даследаванні дыялектаў, і яны паказалі: мяжа беларускіх і ўкраінскіх гаворак праходзіць па лініі Белавежская пушча — рака Ясельда — Целяханы — Лунінец — рака Гарынь. На поўнач гэта беларускія гаворкі (хадзіць або ходзіці, рабіць або робіці, конь, лес, дзень). На поўдзень гэта ўкраінскія гаворкі (ходыты, робыты, кінь, ліс, дэнь). І толькі на самай мяжы ёсць месцамі гаворкі сапраўды пераходныя, дзе адны рысы — беларускія, а другія — украінскія.

А вось гаворкі Баранавіч, Косава, Ружанаў, Ваўкавыска належаць да паўднёва-заходніх дыялектаў беларускай мовы. Літаратурная ж мова, нагадаю, сфармавалася на аснове сярэднебеларускіх (паласа Вільня-Мінск-Гомель).

Саманазвы новага часу (беларусы, украінцы) былі прыдуманыя адміністратарамі і навукоўцамі. У Беларусі і Украіне назвы ўстанавіліся ў XIX, а замацаваліся ў XX стагоддзях. У масе сваёй нацыянальная ідэнтыфікацыя супадае ў Беларусі з дзяржаўнымі межамі, што ўстанавіліся пасля Другой сусветнай.

Першая захаваная саманазва паводле дзяржаўнай і рэлігійнай прыналежнасці — гэта «русь, руські, руськія людзі» — падданыя Русі, паства «рускай царквы». І яшчэ «літвіны, літва, літоўскія людзі» — падданыя Літвы, частка літоўскага адзінства. Менавіта гэтыя назвы захаваліся, дзякуючы доўгай наяўнасці адпаведнай царквы ці нядаўняй дзяржавы. У часы ж тых першых супольнасцяў людзі дзялілі чалавецтва на «сваіх» і «несваіх». «Гавары па-свойму» — гэта сціплая формула першай тоеснасці дажыла да нашых дзён.

Калі дапусціць, што да часоў ВКЛ і Рэчы Паспалітай існавалі толькі племянныя дыялекты, а мовы і культуры раздзяліліся ў XIII–XVI стагоддзях, то іх межы павінны супадаць з межамі ВКЛ ці РП. Не супадаюць!

Некаторыя кажуць, што беларуская і ўкраінская мовы раздзяліліся пасля Люблінскай уніі. (І Сталін, які алоўкам па мапе вызначыў цяперашнюю мяжу між Украінай і Беларуссю, правёў яе амаль дакладна па колішняй мяжы між Княствам і Каронай пасля 1569 года.) Але ж тая мяжа Вялікага Княства і Кароны праходзіла не там, дзе праходзіць мяжа беларускіх і ўкраінскіх гаворак сёння! На Мазырскім Палессі — так, але не на Берасцейшчыне.

Ніякай дзяржаўнай мяжы, мяжы «адукацыйнай» ці рэлігійнай, мяжы «дзяржаўнай, канцылярскай» мовы па гэтай лініі: Пушча-Ясельда-Целяханы-Лунінец-Гарынь ніколі ў часы Вялікага Княства Літоўскага, Рэчы Паспалітай, Расійскай імперыі, СССР не было.

І татальных міграцый — каб большасць насельніцтва замянялася на іншую — пісьмовая гісторыя не зафіксавала.

Межы моваў, дыялектаў праходзяць па межах цяперашніх ці былых дзяржаваў, асобных тэрытарыяльных адзінак. Або па межах рассялення старадаўніх плямён.

АДКУЛЬ ЖА ТАКАЯ ВЫРАЗНАЯ МОЎНАЯ МЯЖА НА БЕРАСЦЕЙШЧЫНЕ?

Мяжа беларускай і ўкраінскай мовы азначае, што гаворкі, якія тут ёсць, сфармаваліся раней за ВКЛ, раней за XIII ст. Навукоўцы даюць некалькі тлумачэнняў.

Берасцейшчына ўваходзіла ў Галіцка-Валынскае княства. Аднак малаімаверна, каб моватворчы працэс адбываўся ў той час, бо і беларускія, і ўкраінскія землі тады былі падзелены на розныя княствы, і няма гістарычных фактаў, якія б сведчылі, што землі Полацкага княства, Віленшчына, Наваградчына і Гомельшчына былі злучаны тады ў адну супольнасць. Хутчэй, наадварот.

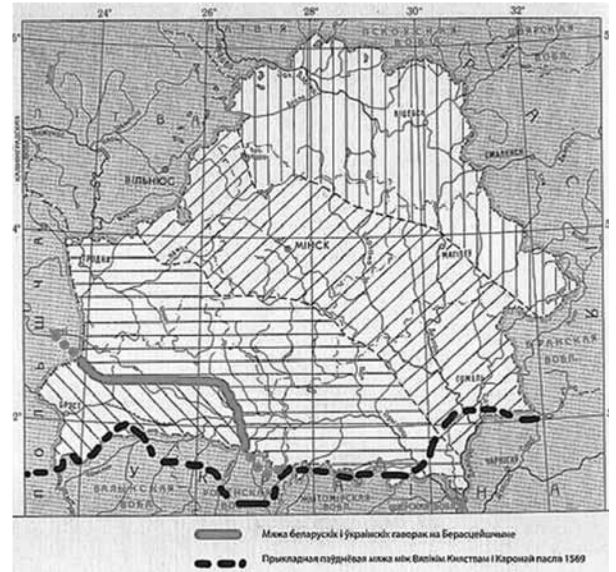
Мовазнавец Фёдар Клімчук адносіць фармаванне беларускай мовы да часоў так званай банцараўска-тушамлянска-калочынскай культуры (пачатак V — першая палова VIII ст. н. э.). Ён звяртае ўвагу на супадзенне яе археалагічнага арэалу і зоны беларускіх гаворак.

Менавіта тады, сцвярджае выдатны расійскі гісторык Валянцін Сядоў, на тэрыторыі Беларусі ішла метысізацыя славян з балтамі. Прычым Сядоў звязвае паскарэнне гэтага працэсу з прыходам у раён Дняпра, Дзвіны і Нёмана славян з Дуная. Яны сталі рухацца стуль групамі, гнаныя хвалямі качэўнікаў, што занялі Падунаўе. І яны прынеслі ў Беларусь вопыт, сфармаваны культурнымі ўплывы і гаспадарчымі практыкамі з межаў былой Рымскай імперыі. На той момант на тэрыторыі Беларусі суіснавалі іншыя славяне і балты, да іх далучыўся дунайскія славяне, выводзіць на аснове археалагічных звестак Сядоў.

Дарэчы, генетычныя даследаванні паказалі супадзенні пэўных рысаў беларусаў менавіта з дунайскімі народамі (у іншых жа рысах беларусы супадаюць з расейцамі і ўкраінцамі).

Ад тых часоў не засталося пісьмовых помнікаў. Толькі гарадзішчы ляжаць — даволі магутныя гарадзішчы.

Клімчук мяркуе, што менавіта тады, у тыя адносна

спакойныя часы, адбылася кансалідацыя насельніцтва ў трох рэгіёнах (Беларусь, Заходняя Расія і Паўночная Украіна) і ўтварыліся этнакультурныя супольнасці, якія далі аснову сучасным беларусам, украінцам, расейцам.

Калі развіць думку Клімчука, вынікае, што ў часы «Аповесці мінулых гадоў» беларускія гаворкі ўжо існавалі, і менавіта на іх гаварылі крывічы, дрыгавічы, радзімічы. І ўкраінскія гаворкі ўжо існавалі (на іх гаварылі паляне, валыняне, драўляне і г.д.) і расейскія (на іх гаварылі славене, вяцічы плюс рана асіміляваныя чудзь, мурама, мяшчэра…).

Той факт, што мяжа беларускай і ўкраінскай мовы не супадае ні з якімі дзяржаўнымі ані адміністратыўнымі граніцамі часоў пасля ўтварэння Вялікага Княства Літоўскага, можа быць патлумачаны толькі тым, што беларуская і ўкраінская мовы сфармаваліся раней за паўстанне першых летапісных дзяржаваў, раней за «шматковую імперыю Рурыкавічаў» Кіеўскую Русь.

> «СТАРАЖЫТНАРУСКАЕ АДЗІНСТВА» — ПАДСТАВОВЫ МІФ РАСІЙСКАЙ ІМПЕРСКАЙ ГІСТАРЫЯГРАФІІ. МАЎЛЯЎ, БЫЎ АДЗІН НАРОД, А ПАСЛЯ ЁН РАЗ'ЯДНАЎСЯ. ЗА АДМАЎЛЕННЕ СТАРАЖЫТНАРУСКАГА АДЗІНСТВА ПРЫ САВЕТАХ У ГОРШЫЯ ЧАСЫ ГІСТОРЫК МОГ ТРАПІЦЬ У СІБІР, А Ў ЛЕПШЫЯ — СТРАЦІЦЬ ПРАЦУ.

У XIX і XX ст. напрацаваны гіганцкі масіў ведаў пра мовы і гісторыю народаў Беларусі. Там свет усяго цікавага. Трэба гэта толькі выбіраць і перавыдаваць.

Паводле: nn.by

ДАРЭЧЫ

Маленькі хлопчык у заапарку пралез у клетку з ільвом і працягнуў яму пячэньку. Ну што тут сказаць: хлопчык хацеў пакарміць льва - хлопчык пакарміў льва.

***

- Мне 14, майму хлопцу хутка будзе 21. Я не ведаю што яму падарыць.
- Падары яму крымінальны кодэкс.

***

Мужчыны – як грамадскі транспарт: усё чакаешчакаеш патрэбны нумар, а яго ўсё няма і няма... А потым кідаеш гэты бессэнсоўны занятак і едзеш з перасадкамі.

***

Я заўсёды быў упэўнены, што на той мове, на якой пішуць лекары, машыністы прыгарадных цягнікоў абʼяўляюць прыпынкі.

***

- У вас пары ў колькі пачынаюцца?
- Па-рознаму. Кажуць, нават раніцай у 8-30 ёсць...

***

Кожны лекар рана ці позна адкрывае свае маленькія могілкі.

А кожны выкладчык - свой маленькі ваенкамат!

***

Каб спакойна заснуць, трэба прыняць расслабляльную ванну, выпіць зялёнага чаю і кінуць гранату ў гэтых прыдуркаў пад акном.

***

Жанчына ў сябе дома займаецца ўборкай, і раптам званок у дзверы. Адкрывае. На парозе мужчына:

- Добры дзень. Прашу прабачэння за цікаўнасць, як вы ставіцеся да анальнага сэксу?

Жанчына зачыняе дзверы. На наступны дзень ізноў званок.

Той жа мужчына:

- Добры дзень. Выбачце за непакой. Скажыце калі ласка, ці любіце вы сэкс у пазіцыі 69?
- Вымятайся, паскуда, ці міліцыю выклікаю.

Званок на наступны дзень, усё зноў:

- Калі я здаюся вам назойлівым, прабачце, але ці падабаецца вам падчас аргазму слухаць непрыстойнасці?
- Ну ўсё, мне надакучыла. Скажу мужу, і наракай потым на сябе.

І сапраўды, усё распавяла мужу.

Муж кажа:

- Калі ён яшчэ раз прыйдзе, я стану за дзвярыма, паспрабуй яго затрымаць.

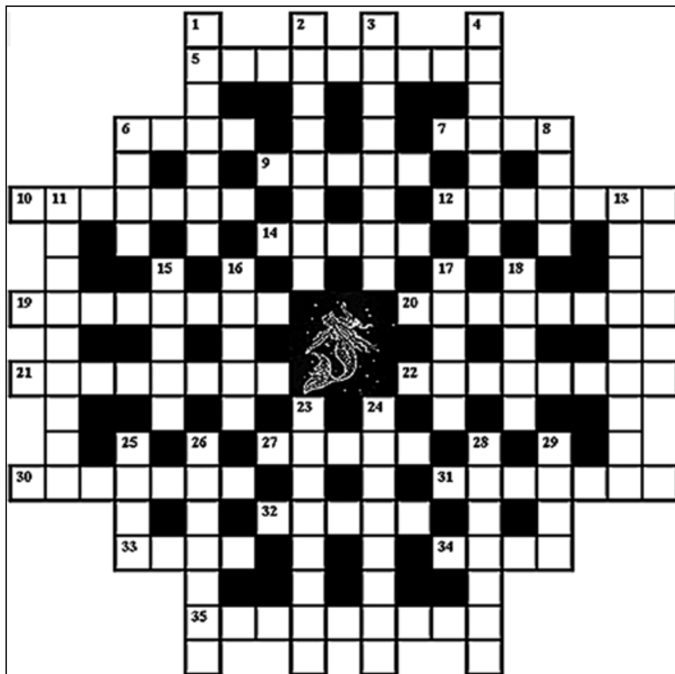
На наступны дзень усё як звычайна:

- Добры дзень, рады вас бачыць. Ці прыцягвае вас аральны сэкс?

Жанчына:

- Вельмі.
- І анальны?
- І анальны.
- А 69?
- Вельмі любл.
- А каб з садамаза?
- Люблю.
- Тады, калі ласка, перадайце свайму мужу, што, калі ў яго ёсць пад рукой усё, што трэба, навошта ён спіць з маёй жонкай?

ЛЕГЕНДЫ І МІФЫ БЕЛАРУСІ

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ:

5. Назва планеты Венера ў яе вечаровай бачнасці, якая ў беларусаў называецца “божай памочніцай”.
6. Жаночая прычоска. У яе, каб засцерагчыся ад нячыстай сілы, уплялі расліны-абярэгі.
7. Звярок, вельмі папулярны персанаж беларускіх казак пра жывёл.
9. Легендарны князь, якому паданне прыпісвае пабудову Камянецкай (Белай) вежы.
10. Тое, што і пабудова.
12. Выраб тканіны, з якім на Беларусі існавала шмат магічных дзеянняў, прыкметаў, прыпевак.
14. Чарадзейная… Найбольш старажытны і самы распаўсюджаны на Беларусі фальклорны твор.
19. Месяц года, на які прыходзіцца прысвятак беларускага народнага календара “Зміцер”. “Да Змітра дзеўка хітра” (прык.).
20. Прыстасаванне для ручнога прадзення, якое калісь на Беларусі выкарыстоўвалі ў якасці сродку супрацьдзеяння нячыстай сіле.
21. Птушка, якая на Беларусі лічылася “божай”. Першы спеў яе быў сігналам да пачатку веснавых работ.
22. …-кветка. Міфічная расліна, паданні пра якую звязаны на Беларусі са святам Купалля.
27. У паганскай міфалогіі — бог грому і маланкі, свяшчэнным дрэвам якога быў дуб.
30. … нядзеля. Апошняя перад Вялікаднем нядзеля, з якой звязана асвячэнне ў храмах галінак вярбы.
31. Адзін з асноўных атрыбутаў беларускага вяселля.
32. Драўляная пасудзіна, на якую, благаслаўляючы на шлюб, садзілі нявесту.
33. Згодна з міфалогіяй — прадвызначанасць чалавечага лёсу. “Така …, як у небе столя” (прык.).
34. Бог агню, у якога верылі пераважна на Міншчыне. Іншая назва — Жыжаль. 35. Іван-… Свята Адсячэння галавы Іаана Хрысціцеля, якое адзначалася 11 верасня.

ПА ВЕРТЫКАЛІ:

1. Імя жонкі легендарнага волата Мянеска, заснавальніка Мінска.
2. Паводле беларускай міфалогіі, чалавек, ператвораны ў ваўка, пярэваранецнь.
3. Жанчына, надзеленая магічнымі здольнасцямі, якія выкарыстоўвае для дапамогі людзям.
4. Прыродная з’ява, якая, паводле міфалогіі, след вогненнай калясніцы святога Іллі на небе.
6. Адзін з важнейшых сімвалаў у міфалогіі.
8. Персанаж беларускай міфалогіі, багіня лета.
14. Адна з назваў хрысціянскага свята, калі, згодна з павер’ем, сонца купаецца, грае, мяняецца ў колеры. Прыходзіцца свята на 27 верасня.
13. Промысел па перавозцы коньмі каго-, чагонебудзь. 15. Нясвіжскі …, ці палац, у якім, паводле легенды, блукаў прывід Барбары Радзівіл, жонкі караля Польшчы Зыгмунда Аўгуста.
16. Камар не …, яго і без доўбні ўб’еш (прык.).
17. Улез у …: ні ўзад, ні ўперад (прык.).
18. Прыгарад, прадмесце (устар.).
23. Паводле народных уяўленняў чалавек, надзелены магічнымі здольнасцямі. Іншая назва — чараўнік.
24. Маладая; тое, што і нявеста.
25. Не дораг…, дораг прывет (прык.).
26. Насціл у памяшканні, які ў дзень ад’езду кагосьці з родных, не падмятаюць, забаранялася на яго пляваць і іншае.
28. Ложак для немаўляці, з якім былі звязаны шматлікія павер’і і засцерагальныя захады: забаранялася калыхаць пустую …, каб не калыхаць чорта, хваробу і іншае.
29. Імя дзяўчынкі-прыгажуні, ад якога, паводле падання, атрымала назву буйнейшае на Беларусі возера Нарач.

nv-online.info

Дзедзіч ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

- **Заснавальнік:** ініцыятыўная група моладзі
- **Распаўсюджваецца бясплатна**
- **Падпісана ў друк** 25.02.2013 года у 18-00
- **Папера** афсетная, фармат А4, 1,5 ул.-друк. аркуша,
- **Гарнітура** Helios
- Надрукавана на памнажальнай тэхніцы сябраў рэдакцыі

Галоўны рэдактар: Дзмітрый ШЫМАНСКІ.
Рэдакцыйная калегія: Ю. Мікалаева, А. Каховіч, П. Дайлід, У. Красько, А. Трус. **Адказны за выпуск:** Вольга ЯРАМЧУК.

- **Кантактныя тэлефоны: (029) 660-57-41, (029) 724-21-16.**
- **E-mail:** dzedzich@dzedzich.org. **Інтэрнэт:** www.dzedzich.org
- Пры выкарыстанні матэрыялаў бюлетэня спасылкі на крыніцу абавязковыя
- Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі
- **Наклад** 299 асобнікаў